

**Verslag gesprek met BESIX - Openbaar
Aanbesteding Haarlem Waarderpolder**

Datum: 27 juni 2023, 15:30 – 16.15 uur
Plaats: Digitaal via Teams
Verslag: Roswitha Lubbers, Vi.a.Vi Office Management
Corsa nummer: /
Aanwezigen: **RIJNLAND**
 Gijs van Ginneken, contractmanager HWP (sliblijn)
 Vera Pieterse, inkoopadviseur HWP
 Pelle de Wit, projectmanager HWP
BESIX
 Robbert Brand

Terzijde

Van het gesprek wordt een audio-opname gemaakt ten behoeve van de verslaglegging. Aansluitend wordt dit bestand vernietigd. De partijen die zijn uitgenodigd, ontvangen de verslagen van alle gesprekken die op 27 juni worden gevoerd -inclusief aangepaste planning- en van het verslag van de plenaire bijeenkomst.

Robbert Brand (BESIX) was aanwezig tijdens de plenaire sessie dus wordt afgezien van een voorstelronde. Rijnland verdient een compliment voor de organisatie. Robbert vraagt zich af of er überhaupt belangstelling is voor de inschrijving op HWP, mede gezien de vrijwel gelijktijdige aanbesteding van een project van Waterschap Hollandse Delta: ALM Goeree-Overflakkee – Spijkenisse (ALMGOS), met een gelijkwaardige projectaanpak. Er worden zes zuiveringen gerenoveerd (met deel nieuwbouw) op basis van een bouwteamovereenkomst. Men zoekt gezien de forse scope drie bouwteam-aannemers (per aannemer twee zuiveringen). BESIX vindt ALMGOS een interessant project en zal gezien de capaciteit keuzes moeten maken. Rijnland zoekt twee aannemers: in deze nichemarkt een uitdaging.

Rijnland wist niet dat ALMGOS qua planning vrijwel gelijkloopt met HWP. Het is raadzaam als waterschappen dit type werk beter op elkaar zouden afstemmen. Afgaande op alle coalitieakkoorden van de waterschappen zal deze opeenstapeling van projecten zich de komende jaren vaker herhalen. Dus opschuiven biedt weinig soelaas.

Tijdens de plenaire sessie leek de animo voor HWP gering, stelt **BESIX**. Het is denkbaar dat een van de drie aanwezige partijen een samenwerking aangaan.

Rijnland ziet ook dat er slechts een beperkt aantal gegadigden is. Het waterschap zet als professioneel opdrachtgever nadrukkelijk in op een stabiele planning en beperkte tenderinspanning (en biedt tenderkostenvergoeding). Rijnland wil met partners een succes maken van HWP en luistert nadrukkelijk naar de inbreng van partijen. Daarmee probeert Rijnland te borgen dat er voldoende partijen inschrijven.

BESIX vindt het essentieel dat daadwerkelijk wordt toegewerkt naar een robuuste goede samenwerking. Het uitspreken van de wens is niet afdoende. Robbert Brand kijkt vanuit projecten met zijn vorige werkgever terug op minder goede ervaringen met Rijnland.

Rijnland vindt dit herkenbaar: dit is ook gebleken op basis van diverse evaluaties. Ook de contractvormen (en het ontbreken van een duidelijke lijn) spelen een rol. De directie van Rijnland heeft de signalen serieus opgepakt. Er is een visie 'Rijnland en de markt' gepubliceerd en een Adviesraad ingericht met deskundigen die het werkveld goed kennen en ervaring hebben met samenwerkingsgerichte contractvormen. Die visie wordt nadrukkelijk binnen de diverse projecten geborgd.

BESIX vraagt naar de startdatum van de aanbesteding. Er zijn diverse planningen in omloop.

Rijnland heeft de planning inmiddels aangepast, bij het verslag van de plenaire sessie is een actuele planning toegevoegd. Er is vanwege het beperkte aantal marktpartijen afgezien van een selectiefase vooruitlopend op de dialoog- en/of inschrijvingsfase. De geactualiseerde planning is opgenomen in het plenaire verslag van de marktconsultatie.

De aanbestedingsprocedure loopt parallel met het ontwerptraject dat Rijnland doorloopt met de ingenieursbureaus. De VO's voor zowel de water- als de sliblijn moeten in maart 2024 klaar zijn.

Op het moment dat aanbesteding is afgerond, zal het bouwteam meteen starten en in het bouwteam gezamenlijk het DO worden gemaakt.

BESIX: er is een mobilisatiefase van minimaal één maand nodig tussen gunning en start bouwteam. Deel tenderteam zal overstappen naar het bouwteam.

Rijnland zal in de planning hier rekening mee houden.

BESIX heeft geen (uitgebreide) voorbereidingstijd nodig voor de bij de tender behorende casus. **BESIX** gaat als het een tender start, dat met beoogde bouwteam doen. Bij gunning is het denkbaar dat het bouwteam niet compleet is: voor het completeren heeft **BESIX** minimaal één maand nodig (gaat om ondersteunende functies).

Rijnland wil in de casus diverse aspecten bundelen: soft aspecten (werk je als team, goed samen met de opdrachtgever) maar ook kennis en de hardere kanten van de samenwerking (wat verwacht het bouwteam: hoe kom je tot een maakbaar, uitvoerbaar, ontwerp, hoe wordt invulling gegeven aan duurzaamheid -met weinig emissies op de bouwplaats- e.d.).

Kunnen mensen in het bouwteam snel schakelen om een praktische oplossing te bedenken? De casus moet nog worden uitgewerkt. **Rijnland** zal de suggesties van **BESIX** over de samenwerking expliciet meenemen in de casus.

Het tenderteam van **BESIX** spreekt zijn voorkeur uit voor een casus waarop door het bouwteam kan worden voortborduurd: een casus waarmee men vervolgens niks kan, is uiterst demotiverend. **Rijnland** neemt dit mee en zal de interactie tussen partijen in deze casus invlechten.

Als de directie van **BESIX** de tenderkeuzes maakt, wordt altijd gekeken naar de contracten. Op dit moment heeft **BESIX** als aannemer nog amper contractdocumenten gezien. Er is wel verwezen naar UAV 2012. **BESIX** is niet zozeer geïnteresseerd in het type contractvorm maar is benieuwd of partijen in het bouwteam gezamenlijk in staat zijn het contract op te stellen. **BESIX** verwijst naar onderwerpen als indexering: moet dit voorafgaande aan de gunning al waterdicht zijn geborgd of wordt dit aan het bouwteam gelaten, net als de rest van het contract?

Het is bij **Rijnland** te doen gebruikelijk om in het aanbestedingstraject een format voor de bouwteamovereenkomst mee te geven met de contractuele afspraken voor de bouwteamfase. Gedurende de bouwteamfase wordt dan een aparte realisatieovereenkomst opgesteld met de uitvoerende partij. Vraag is wat in welke overeenkomst wordt vastgelegd. **Rijnland** realiseert zich dat een aantal zaken in bouwteam moet worden afgestemd, zoals de risicoverdeling. Het is nog niet duidelijk welke risico's waar moeten worden belegd. Dat blijkt veelal tijdens de bouwteamfase (wie kan deze het beste beheersen?).

Rijnland vindt dat datgene dat niet goed is te beheersen, niet aan de voorkant moet worden vastgelegd.

Gebruik de periode waarin partijen met elkaar samen aan tafel zitten voor het bereiken van helderheid.

Voorkomen moet worden dat een van de partijen met een molensteen om zijn nek de samenwerking ingaat: dat leidt altijd tot problemen bij één van de partijen.

BESIX is het hier hartgrondig mee eens.

Rijnland: dit laat onverlet, dat partijen elkaar op een sportieve manier strak moeten houden en elkaar moeten (kunnen) aanspreken als zaken mislopen. Mede afhankelijk van de betrokken personen, lukt dat de ene keer beter dan de andere keer. **Rijnland** heeft een concept-bouwteamovereenkomst die toeziet op deze bouwteamfase maar hierin ontbreekt een indexatieregeling en risicoverdeling voor de realisatiefase. Er is wel gesteld door **Rijnland**: op basis van UAV, maar de inhoud van het contract staat nog niet op schrift. **Rijnland** vindt het een goede gedachte om e.e.a. samen in te vullen.

De prijs moet marktconform zijn ('Eerlijk geld voor eerlijk werk') maar aannemers moeten ook een gezond rendement kunnen behalen, ook ten behoeve van de innovatie en capaciteit op langere termijn.

BESIX wil graag aansluiten op de transparantie van het contract dat indertijd werd gebruikt voor de aanbesteding van de Nijkerker Brug (Project DOEN: samenwerking met Rijkswaterstaat/Mourik-BESIX). BESIX loopt niet weg voor de verantwoordelijkheden en de onvermijdelijke risico's.

Rijnland is van harte bereid om deze filosofie mee te wegen.

BESIX zal bij deze bouwteamaanbesteding waarschijnlijk een tarievenlijst moeten indienen met all-in prijzen van de functionarissen. BESIX hoopt dat op basis van de inschrijfleidraad, op een onderscheidende manier kan worden gescoord/beoordeeld zodat niet de prijslijst sec doorslaggevend is. BESIX schrijft alleen in op een werk met de daarvoor geschikte medewerkers. Het bedrijf verwacht dat de beoordelaar dit ook als zodanig waardeert.

Rijnland heeft begrip voor dit standpunt en zal het aspect nader bespreken.

BESIX oppert om alleen te beoordelen op kwaliteit en de prijs los te laten. Over de prijs kan dan overeenstemming worden bereikt in de bouwteamfase.

Rijnland heeft hiermee enige ervaring uit een eerdere aanbesteding, waarbij wel een tarievenlijst moest worden ingediend als basis zodat eventuele verrekeningen, maar deze tarieven telden niet mee bij de beoordeling.

BESIX vindt dit een goede optie, mits aan de voorkant goed wordt uitgevraagd wat Rijnland wil hebben qua ervaring/kwaliteit van het personeel (voorkomen van irreële uurtarieven of irreële percentages voor AK, winst- en risico).

Rijnland overweegt ook om hiervoor te werken met bandbreedtes voor uurtarieven en AKwR percentages. Zo worden rare uitschieters voorkomen. Rijnland heeft dit ook bij de aanbesteding voor ingenieursdiensten toegepast.

BESIX: geef in de spelregels ook aan wat de AKWR-inhoudt. Dan is dat voor alle partijen duidelijk.

Rijnland vindt dit een goede suggestie.

BESIX vindt HWP een mooie uitdaging dat door Rijnland op de juiste wijze in de markt wordt gezet: niet te versnipperd, samen in een bouwteam, risico's goed beleggen.

BESIX is in tegenstelling tot de meeste andere aannemers aan de voorkant van een project niet afhankelijk van een extern ingenieursbureau. BESIX maakt gebruik van het eigen ingenieursbureau (civiel/bouwkundig en werktuigbouwkundig vlak). Naarmate de realisatie nadert, is BESIX qua materieel afhankelijk van partners (onder leiding van de eigen BESIX-projectleiders, uitvoerders en werkvoorbereiders). BESIX zet nadrukkelijk in op de voorkant, passend bij het kennisniveau.

Afronding

Tot slot wordt BESIX van harte bedankt voor de inbreng.